

- چهارشنبه ۳ اردیبهشت ۱۴۰۴**
- سال هفدهم - شماره ۳۱۰۶**

سپهرغرب، گروه فرهنگی؛ دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی گفت: سند جامع سینما با همراهی و مشارکت اصحاب هنر و وزارت ارشاد، هرچه زودتر به تصویب نهایی خواهد رسید.

حجت‌الاسلام عبدالحسین خسروپناه در پاسخ به انتقادات مطرح‌شده درباره کم‌تعرجی شورا در رویارویی مؤثر با سینمای بی‌هویت تجاری از تدوین و پیگیری اجرای یک راهبرد

منسجم و کارآمد برای حمایت از سینمای ملی سخن گفت و اظهار کرد: به هر حال، در دو سال اخیر، چه در دبیرخانه شورا و چه در شورای عالی انقلاب فرهنگی، توجه بسیاری به حوزه هنر شده است.

وی افزود: شاهد این موضوع، تصویب سند موسیقی پس از حدود ۳۰ سال است؛ همان‌گونه که مقام معظم رهبری نیز بر آن

تأکید فرموده بودند. این سند با مشارکت اهالی موسیقی تدوین و نهایی شد. سند صنایع دستی نیز به همین ترتیب تهیه شد، در خصوص سند سینما نیز با مشارکت اصحاب سینما اقدامات لازم صورت گرفت.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی تأکید کرد: با توجه به تغییر دولت، هماهنگی با وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سایر نهادهای فرهنگی

ضرورت دارد تا سند نهایی در شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب برسد. امیدواریم با ریل‌گذاری مناسبی که از سوی وزارت ارشاد در حال انجام است، این سند نیز در شورا نهایی شود. طبیعی است که اصول و ارزش‌هایی همچون مردم‌داری، خانواده‌محوری و سایر ارزش‌های فرهنگی باید در این سند لحاظ شود.

حجت‌الاسلام خسروپناه درباره گلابه‌هایی

خوشنویسی در همدان؛ ریشه‌ای عمیق، هنرمندانی بزرگ، حضوری کمرنگ و حمایتی ناتمام

گذران زندگی از طریق خوشنویسی، دشوار خواهد بود/ صنعت چاپ باعث شده کاربرد خوشنویسی کمرنگ شده و به سمت هنر حرکت کند

سپهرغرب، گروه فرهنگی – سمیرا گمار، علی سلطانی، خوشنویس و مدرس خط ثلث، از کاهش حضور خوشنویسی در زندگی روزمره مردم همدان می‌گوید؛ هنری که روزگاری کاربردی و پررنگ بود، امروز به حاشیه رفته. وی معتقد است نبود تقاضا، نبود حمایت نهاده‌ها و فاصله گرفتن نسل جوان از مفاهیم عمیق، باعث شده در خور نیاید، «در بیشتر اداره‌ها حتی یک اثر خوشنویسی در شهری چون همدان جایگاهی ندارد».

خوشنویسی، به عنوان یکی از هنرهای اصیل ایرانی، از دیرباز در فرهنگ و تاریخ این سرزمین جایگاه ویژه‌ای داشته. این هنر نه‌تنها ابزاری برای انتقال کلمات و مفاهیم بوده، بلکه طی قرون متمادی، زبان هنر و زیبایی‌شناسی ایران زمین را با خود همراه کرده. در ایران، خوشنویسی از سبک‌ها و مکاتب مختلفی برخوردار است که ازجمله آن‌ها می‌توان به خطوط نستعلیق، ثلث، دیوانی، معلی و شکسته اشاره کرد. این هنر با ریشه‌ه‌ای عمیق در تاریخ، نه‌تنها به‌عنوان یک ابزار ارتباطی، بلکه به‌عنوان یک زبان بصری در خدمت تمدن ایرانی بوده و در گذر زمان، از معابد و مساجد تا آثار هنری شخصی، تأثیرات خود را به جا گذاشته است.

در استان همدان که از دیرباز با تاریخ و فرهنگ غنی خود شناخته می‌شود، هنر خوشنویسی همواره در میان هنرمندان و اهل فن از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده. همدان، با پیشینه فرهنگی و هنری که دارد، علاوه بر تولید آثار هنری ارزشمند، بستر مناسبی برای پرورش هنرمندان خوشنویس فراهم آورده. با این حال، این هنر در این منطقه همچنان با چالش‌های اساسی روبرو است که به‌ویژه در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی نمود پیدا می‌کند.

علی سلطانی، یکی از هنرمندان برجسته خوشنویسی همدانی که با سال‌ها تجربه و تلاش مداوم در این عرصه درخشیده، نمادی از تعهد و تلاش در راستای حفظ و ترویج این هنر اصیل ایرانی است. او با بیش از دو دهه تجربه در زمینه خوشنویسی، از دوران نوجوانی به این هنر علاقه‌مند شد و با حضور در کلاس‌های مختلف و بهره‌گیری از آموزش اساتید برجسته، به فردی ماهر در این عرصه تبدیل گردید. از افتخارات علی سلطانی می‌توان به حضور در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی اشاره کرد. او همچنان به تدریس خوشنویسی در استان همدان می‌پردازد و در تلاش است تا این هنر را به نسل‌های جدید منتقل کرده و از این طریق، به احیای دوباره جایگاه خوشنویسی در همدان کمک کند.

این گفت‌وگو با وی فرصتی است برای آشنایی بیشتر با پیشینه هنر خوشنویسی در همدان، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی آن و تلاش‌های مستمر او در راستای حفظ و گسترش این هنر اصیل.

مشروح گفت‌وگو با وی را در ادامه بخوانید:

■ آقای سلطانی، لطفاً خودتان را معرفی بفرمایید و بگویید از چه زمانی و چگونه وارد دنیای خوشنویسی شدید؟

با نام و یاد خدا. من علی سلطانی هستم، ۴۱ ساله و دوستدار هنر، به‌ویژه خوشنویسی. علاقه‌ام به این هنر از دوران ابتدایی شکل گرفت؛ زمانی که اطرافیانم از خوش‌خطی‌ام تعریف می‌کردند و همین تشویق‌ها باعث شد در کلاس‌های خوشنویسی شرکت کنم. این مسیر با شرکت در جشنواره‌های دانش‌آموزی ادامه پیدا کرد و به‌تدریج برایم جدی‌تر شد. در دوران دانشگاه به‌صورت حرفه‌ای‌تر خوشنویسی را دنبال کردم و توانستم در مدت یک سال و نیم، مدرک ممتاز را از انجمن خوشنویسان ایران دریافت کنم. از سال ۱۳۹۰ تمرکز بیشتری روی خط ثلث گذاشتم که حالا خلا اصلی من به‌شمار می‌رود، اگرچه همچنان در این مسیر مشغول یادگیری و فعالیت هستم.

■ باور دارم که در هنر کلاسیک، هنرمند باید از «من» عبور کند و به یک سطح بالاتر از تجربه هنری برسد؛ جایی که مبحث خلاقیت فردی رنگ می‌بازد و نوعی نگاه قدسی به هنر شکل می‌گیرد. برخلاف هنر مدرن که بیشتر بر بیان شخصی و درونیات هنرمند تکیه دارد، در هنر کلاسیک، هدف والاتری مطرح است. این دیدگاه، ایده‌آل شخصی من در محسوب می‌شود.

■ آیا خوشنویسی در خانواده یا محیط زندگی‌تان ریشه‌ای داشت، یا به‌صورت مستقل به آن گرایش پیدا کردید؟
بله، خوشنویسی در خانواده ما بی‌سابقه نبود. پدرم بسیار خوش‌خط بودند و همین مسئله برای من انگیزه‌ای شد تا بیشتر به‌دنبال این هنر بروم. البته فکر می‌کنم تا حدی هم این موضوع به ژنتیک و استعداد ذاتی برمی‌گردد که در این مسیر کمک‌کننده بوده است.

■ در این مسیر از حضور اساتید یا الگوهای خاصی بهره گرفتید؟

بله، خوشبختانه از حضور اساتید بزرگی بهره‌مند شدم. در زمینه خط نستعلیق شاگرد استاد احمد تیموری بودم و در خط ثلث ابتدا نزد استاد فضل‌ی در همدان آموزش دیدم. بعد از آن برای ادامه مسیر به سراغ اساتید تهران رفتم؛ ازجمله استاد عبدالرضایی و در نهایت استاد علی ایرانی که بیشترین بهره را از محضر ایشان بردهم. هنوز هم در کنار آموزش، خودم را در حال یادگیری می‌دانم و ارتباطم با اساتید ادامه دارد.

■ عنوان کردید تمرکز اصلی شما روی خط ثلث است، چرا این سبک برای شما اهمیت دارد؟

بله؛ از سال ۹۶ به‌صورت حرفه‌ای‌تر به خط ثلث پرداخته‌ام و با شرکت در جشنواره‌های ملی و بین‌المللی، تدریس و انجام سفارش‌های هنری، این سبک را همچنان با جدیت دنبال می‌کنم.

خط ثلث در غرب کشور چندان رایج نیست و هنرمندان برجسته محدودی در این زمینه فعالیت می‌کنند. همین مسئله باعث شد که برای یادگیری بیشتر به شهرهایی مثل تهران و قم مراجعه کنم. زیبایی گرافیکی خاص این خط و اشتیاق روزافزون به آن، انگیزه‌ای شد تا در این زمینه بیشتر فعالیت کنم.

■ مشتريان خوشنویسی و خصوصاً خط ثلث چه کسانی هستند؟

در خط ثلث، بیشتر مشتریان افرادی مذهبی هستند، آثار خوشنویسی به‌ویژه به‌صورت کتیبه، در جاهای مشخصی از معماری نصب یا به‌صورت تابلو در خانه‌ها استفاده می‌شود. این نوع مشتریان بیشترین تقاضا را دارند.

■ خوشنویسی چه ظرفیت‌هایی برای بروز خلاقیت و بیان شخصی در اختیار هنرمند قرار می‌دهد؟

فضای خوشنویسی، هم کلاسیک و سنتی است و هم امکان بروز خلاقیت دارد. اگر به جنبه‌های خلاقانه علاقه‌مند باشیم، می‌توان به سراغ شاخه‌هایی مثل نقاشی خط، خط‌نقاشی یا فرم‌های نو مانند کرشمه و معلی رفت. اما شخصاً فضای سنتی خوشنویسی را بیشتر می‌پسندم. انتقال مرکب از قلم به کاغذ در این فضا، حالتی روحانی و دلنشین دارد که برایم بسیار ارزشمند است.

از طرف دیگر، باور دارم که در هنر کلاسیک، هنرمند باید از «من» عبور کند و به یک سطح بالاتر از تجربه هنری برسد؛ جایی که خلاقیت فردی رنگ می‌بازد و نوعی نگاه قدسی به هنر شکل می‌گیرد. برخلاف هنر مدرن که بیشتر بر بیان شخصی و درونیات هنرمند تکیه دارد، در هنر کلاسیک، هدف والاتری مطرح است. این دیدگاه، ایده‌آل شخصی من در مسیر هنری‌ام محسوب می‌شود.

■ بسیار خوب؛ تا به امروز در نمایشگاه‌ها یا جشنواره‌های هنری حضور داشته‌اید؟ تجربه‌تان از آن فضاها چطور بوده؟

بله، در نمایشگاه‌ها و جشنواره‌های مختلف استانی، ملی و بین‌المللی شرکت داشته‌ام و آثارم در آن‌ها به نمایش گذاشته شده‌اند. حضور در این فضاها برای هر هنرمندی ضروری است؛ چراکه نمایش آثار و دریافت بازخوردها ذاتی برمی‌گردد که رشد فردی و ارتقای فضای هنری جامعه مهمی

■ آیا با مراکز فرهنگی یا آموزشگاه‌های هنری هم همکاری دارید؟ آموزش چه جایگاهی در مسیر هنری‌تان دارد؟

بیش از ۱۰ سال است که در مؤسسات فرهنگی و آموزشی خوشنویسی تدریس می‌کنم و حدود هفت سال است که با انجمن خوشنویسان همدان همکاری دارم. به‌ویژه در حوزه آموزش خط ثلث، آموزش برای من فقط انتقال دانسته‌ها نیست؛ بلکه فرصتی برای یادگیری بیشتر است. در کنار آموزش حضوری، در فضای مجازی نیز فعالیت دارم. جالب است که برخی پرسش‌های هنرجویان باعث می‌شود خود مدرس هم به جست‌وجو و آگاهی بیشتر بپردازد، که این خود یک مسیر دوطرفه یادگیری است.

■ یعنی آموزش خوشنویسی می‌تواند یک راه درآمدزایی برای هنرمندان باشد؟ به‌نظر من، آموزش خوشنویسی یک راه

درآمدزا برای هنرمندان این حوزه نیست و درآمد در این زمینه بسیار کم است. قبلاً، شاید استقبال بیشتری از خوشنویسی و تعلیم آن وجود داشت، اما اکنون این اقبال کمتر شده. این موضوع نمی‌تواند منبع درآمد مناسبی باشد و بیشتر آموزش دادن به خوشنویسی یک کار دلی و ماندن پرداخت زکات این هنر است.

■ پس به‌عنوان یک خوشنویس، معتقدید درآمدزایی از این هنر مشکل است.

درآمدزایی از خوشنویسی ممکن است، اما باید واقعاً کار درجه یک انجام داد. به‌عنوان یک هنرمند خوشنویس که در یک شهرستان یا استان فعالیت می‌کند، شرایط امرار معاش از خوشنویسی خیلی مهیا نیست. تنها تعداد معدودی از خوشنویسان در کشور وجود دارند که صرفاً از خوشنویسی امرار معاش می‌کنند. آن‌ها هم در سطح ملی و بین‌المللی فعالیت دارند. در کل، درصد بسیار کمی از خوشنویسان هستند که درآمد مالی قابل توجهی از این هنر دارند. پیشنهادم این است که هنرمند باید شغلی دیگر داشته باشد و در کنار آن به هنر خود ادامه دهد.

■ به‌عنوان یک هنرمند همدانی، فضای هنری شهر همدان را برای رشد خوشنویسی چطور می‌بینید؟

در همدان فضای هنر شهری بد نیست، ولی می‌تواند خیلی بهتر از این هم باشد. در مجموع، کشش هنر در همدان کمی کمرنگ است. در مقایسه با شهرهایی مانند قم، مشهد، تهران که وضعیت هنری و خوشنویسی بسیار به‌روزتر است، در همدان گرایش به این هنر کم‌تر است، به‌خصوص در شهرستان‌هایی مثل تبریز یا قزوین، این فضا بهتر از همدان است. به‌نظر من، در آموزش و پرورش می‌توان از پایه شروع و فضای هنری را پررنگ‌تر کرد. مثلاً یکی دو نمایشگاه در سطح شهری در همدان برگزار کردیم که شامل آثار ۱۵۰ خوشنویس بود و بنرها و تابلوهای بزرگی به نمایش گذاشته شد. این نمایشگاه‌ها فضای شهری را تحت تأثیر قرار داده و مؤثر بودند. اگر چنین کارهایی ادامه پیدا کند، می‌تواند دید هنری مردم را قوی‌تر کرده و علاقه به خوشنویسی در همدان بیشتر شود.

■ بازار فروش آثار خوشنویسی در همدان چگونه است؟

بازار فروش آثار خوشنویسی در شهرهایی مثل همدان خیلی کمرنگ است. بیشتر کارهای سفارشی من از شهرهایی مثل تهران یا دیگر شهرهای بزرگ است. کم پیش می‌آید که از شهر خودمان سفارش بگیریم یا آثار خوشنویسی را بفروشیم.

■ بزرگ‌ترین چالش‌هایی که خوشنویسان امروزه با آن روبرو هستند چیست؟

یکی از بزرگ‌ترین چالش‌ها این است که خوشنویسی از نظر عمومی در جامعه کم‌رنگ شده. این هنر به‌خاطر انتزاعی بودنش، رنگ و لعاب کمتر و عمق بیشتری در مفاهیم دارد. همین باعث شده که مردم کمتر به سمت آن بروند. به همین دلیل خوشنویسی در حال رکود است. چالش دیگر، بیعت اقتصاد هنر است. اگر بخواهیم از طریق خوشنویسی امرار معاش کنیم، کار سخت و پیچیده‌ای است. بسیاری از هنرمندان

که از سوی جامعه موسیقی درباره دخالت نکردن و به‌کارگیری متخصصان این حوزه در تدوین این اسناد صورت گرفته، اظهار کرد: دست‌کم درباره دو سندی که شورا در یک‌سال و نیم اخیر تصویب کرده است، این ادعا به‌طور قطع صحیح نیست. سند موسیقی با مشارکت جدی خانه موسیقی تدوین شد، می‌توانید صحت این موضوع را از خود خانه موسیقی

این حوزه مجبور هستند شغل دیگری در کنار خوشنویسی داشته باشند. این خود مشکلی بزرگ است، زیرا اگر کسی بخواهد صرفاً از طریق خوشنویسی زندگی کند، زندگی بسیار دشواری خواهد داشت.

■ جوانان امروز، چطور؟ با خوشنویسی ارتباط دارند؟

بله، البته یکی از دلایل عدم ارتباط جوانان، انتزاعی بودن خوشنویسی است همچنین، وجود صنعت چاپ باعث شده که کاربرد آن کمرنگ شود و بیشتر به سمت هنر حرکت کند. مثلاً ۲۰ تا ۳۰ سال پیش که صنعت چاپ خیلی قوی نبود، بسیاری از کارهای نوشتاری توسط خوشنویسان انجام می‌شد. اما امروزه کاربرد آن کمتر شده. دلیل دیگر، مذهب‌زدگی جامعه است. خوشنویسی ارتباط تنگاتنگی با مکاتب و مذاهب دارد، اسلام در کشور ما جایگاه ویژه‌ای دارد. در گذشته کاربرد خوشنویسی در جامعه بسیار بود، اما امروز همچون گذشته نیست. همچنین، چشمه‌ها بیشتر به سمت رنگ و لعاب هنر رفته و کمتر به حس قوی و مفاهیم توجه می‌شود. این هم باعث شده که رابطه جوانان با خوشنویسی کمرنگ‌تر شود.

■ ورود فناوری‌های نو چه تأثیری بر خوشنویسی داشته است؟

فناوری‌های نو یکی از رقبای بزرگ خوشنویسی هستند و به‌نوعی آفتی برای این هنر محسوب می‌شوند. این فناوری‌ها کاربرد خوشنویسی را به بازار و تجارت بسیار کمرنگ کرده‌اند و آن را به سمت صرفاً یک هنر سوق داده‌اند. این تغییر، طبیعتاً تأثیر زیادی بر اقبال مردم به سمت خوشنویسی گذاشته است.

■ به‌عنوان پرسش پایانی بفرمایید چه نوع حمایتی از سوی دولت یا نهاده‌ها می‌تواند به وضعیت خوشنویسی کمک کند؟

هر نوع حمایتی از سوی دولت و نهاده‌ها می‌تواند تأثیرگذار باشد. به‌نظر من، مهم‌ترین حمایتی که می‌تواند بکند این است که از پایه، یعنی از دوران مدرسه و دانش‌آموزی، اقبال عمومی را به سمت خوشنویسی بیشتر کنند. چون یکی از هنرهای اصیل کشور ماست و جایگاه ویژه‌ای دارد. علاوه بر این، جشنواره‌های خوشنویسی می‌توانند تأثیرگذار باشند، به‌ویژه در مدارس و آموزشگاه‌ها. در کنار این موارد، توجه به خرید و فروش آثار هنری برای نهادهای مختلف و نصب آثار هنری در مکان‌های عمومی مثل اداره‌ها، استانداری‌ها، شوردرای‌ها و فرمانداری‌ها می‌تواند مؤثر واقع باشد.

متأسفانه در بیشتر ادارات، آثار هنری آنچنانی مشاهده نمی‌کنیم و بیشتر پوستره‌ای تبلیغاتی نصب می‌شود. این بسیار مهم است که در چنین مکان‌هایی آثار هنری اصیل و ارزشمند نمایش داده شود. در واقع، این آثار هنری می‌توانند از لحاظ ارزش افزوده هم اهمیت داشته باشند و به‌عنوان ذخایر فرهنگی محسوب شوند.

■ خوشنویسی، زبان تمدن ایرانی‌هاست...

در خاتمه باید گفت؛ گفت‌وگو با علی سلطانی، هنرمند متعهد و برجسته همدانی، بار دیگر پرده از واقعیتی تلخ برداشت؛ خوشنویسی به‌عنوان یکی از هنرهای اصیل ایرانی، با وجود پیشینه غنی در

جویا شوید. در خصوص سند صنایع دستی نیز حدود ۱۴۰۰ نفر از ذی‌نفعان این حوزه مشارکت داشته‌اند. وی خاطرنشان کرد: این روند درباره سند سینما نیز با همراهی و مشارکت اصحاب هنر ادامه خواهد یافت و با همراهی وزارت ارشاد، این سند نیز هرچه زودتر به تصویب نهایی خواهد رسید.

خوشنویسی در همدان؛ ریشه‌ای عمیق، هنرمندانی بزرگ، حضوری کمرنگ و حمایتی ناتمام

گذران زندگی از طریق خوشنویسی، دشوار خواهد بود/ صنعت چاپ باعث شده کاربرد خوشنویسی کمرنگ شده و به سمت هنر حرکت کند

سپهرغرب، گروه فرهنگی – سمیرا گمار، علی سلطانی، خوشنویس و مدرس خط ثلث، از کاهش حضور خوشنویسی در زندگی روزمره مردم همدان می‌گوید؛ هنری که روزگاری کاربردی و پررنگ بود، امروز به حاشیه رفته. وی معتقد است نبود تقاضا، نبود حمایت نهاده‌ها و فاصله گرفتن نسل جوان از مفاهیم عمیق، باعث شده در خور نیاید، «در بیشتر اداره‌ها حتی یک اثر خوشنویسی هم دیده نمی‌شود، چه برسد به خرید آثار یا حمایت از هنرمندان این حوزه».

خوشنویسی، به عنوان یکی از هنرهای اصیل ایرانی، از دیرباز در فرهنگ و تاریخ این سرزمین جایگاه ویژه‌ای داشته. این هنر نه‌تنها ابزاری برای انتقال کلمات و مفاهیم بوده، بلکه طی قرون متمادی، زبان هنر و زیبایی‌شناسی ایران زمین را با خود همراه کرده. در ایران، خوشنویسی از سبک‌ها و مکاتب مختلفی برخوردار است که ازجمله آن‌ها می‌توان به خطوط نستعلیق، ثلث، دیوانی، معلی و شکسته اشاره کرد. این هنر با ریشه‌ه‌ای عمیق در تاریخ، نه‌تنها به‌عنوان یک ابزار ارتباطی، بلکه به‌عنوان یک زبان بصری در خدمت تمدن ایرانی بوده و در گذر زمان، از معابد و مساجد تا آثار هنری شخصی، تأثیرات خود را به جا گذاشته است.

در استان همدان که از دیرباز با تاریخ و فرهنگ غنی خود شناخته می‌شود، هنر خوشنویسی همواره در میان هنرمندان و اهل فن از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده. همدان، با پیشینه فرهنگی و هنری که دارد، علاوه بر تولید آثار هنری ارزشمند، بستر مناسبی برای پرورش هنرمندان خوشنویس فراهم آورده. با این حال، این هنر در این منطقه همچنان با چالش‌های اساسی روبرو است که به‌ویژه در زمینه‌های اقتصادی و اجتماعی نمود پیدا می‌کند.

علی سلطانی، یکی از هنرمندان برجسته خوشنویسی همدانی که با سال‌ها تجربه و تلاش مداوم در این عرصه درخشیده، نمادی از تعهد و تلاش در راستای حفظ و ترویج این هنر اصیل ایرانی است. او با بیش از دو دهه تجربه در زمینه خوشنویسی، از دوران نوجوانی به این هنر علاقه‌مند شد و با حضور در کلاس‌های مختلف و بهره‌گیری از آموزش اساتید برجسته، به فردی ماهر در این عرصه تبدیل گردید. از افتخارات علی سلطانی می‌توان به حضور در جشنواره‌ها و نمایشگاه‌های ملی و بین‌المللی اشاره کرد. او همچنان به تدریس خوشنویسی در استان همدان می‌پردازد و در تلاش است تا این هنر را به نسل‌های جدید منتقل کرده و از این طریق، به احیای دوباره جایگاه خوشنویسی در همدان کمک کند.

این گفت‌وگو با وی فرصتی است برای آشنایی بیشتر با پیشینه هنر خوشنویسی در همدان، چالش‌ها و فرصت‌های پیش‌روی آن و تلاش‌های مستمر او در راستای حفظ و گسترش این هنر اصیل.

■ آقای سلطانی، لطفاً خودتان را معرفی بفرمایید و بگویید از چه زمانی و چگونه وارد دنیای خوشنویسی شدید؟

مشروح گفت‌وگو با وی را در ادامه بخوانید:

رونمایی از یک نسخه خطی «کلیات سعدی»

است، نفیس‌ترین نسخه خطی از آثار سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک، به‌شمار می‌آید.

این نسخه خطی، ازجمله آثار فاخری بوده که از ایران خارج شده بود و به‌واسطه خیراندیشی بانو عزت‌ملک ملک، دختر بزرگ حاج حسین آقا ملک، در یکی از حراجی‌های بین‌المللی خریداری شد و اکنون به‌عنوان یکی از آثار مجموعه اهدافی این بانوی فرهیخته به گنجینه ملک، با شماره ثبت ۶۸۸۲، در گنجینه ملک نگهداری می‌شود.

این اثر خطی، ویژگی‌های شاخص متعددی دارد تا جایی‌که در قالب اجرای یک پروژه ارزشمند، با مدیریت عالی کتابخانه و موزه ملی ملک و حمایت بنیاد فارسی‌شناسی و مرکز سعدی‌شناسی و همچنین دکتر کوروش کمالی سروستانی، رئیس دانشنامه حسینی و محمد اسماعیل بن عبدالغنی متخصصان ازجمله استاد مجید فداییان، نگارگر، کارشناس و پژوهشگر هنرهای سنتی، به شیوه چاپ عکسی (فاکسیمیله) و با کیفیتی بسیار بالا، افزون بر ۵۰۰ صفحه، کتابت و توسط «میرزا محمود مذهب‌پاشی شیرازی» مجلد شده

این اثر، یکی از نسخه‌های بسیار کامل کلیات سعدی، به‌شمار می‌آید تا جایی‌که آن را می‌توان، نسخه معیار یا اساس برای خواندن کلیات سعدی، قرار داد. به عبارتی، این نسخه سعدی،

است، نفیس‌ترین نسخه خطی از آثار سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک، به‌شمار می‌آید.

این نسخه خطی، ازجمله آثار فاخری بوده که از ایران خارج شده بود و به‌واسطه خیراندیشی بانو عزت‌ملک ملک، دختر بزرگ حاج حسین آقا ملک، در یکی از حراجی‌های بین‌المللی خریداری شد و اکنون به‌عنوان یکی از آثار مجموعه اهدافی این بانوی فرهیخته به گنجینه ملک، با شماره ثبت ۶۸۸۲، در گنجینه ملک نگهداری می‌شود.

این اثر خطی، ویژگی‌های شاخص متعددی دارد تا جایی‌که در قالب اجرای یک پروژه ارزشمند، با مدیریت عالی کتابخانه و موزه ملی ملک و حمایت بنیاد فارسی‌شناسی و مرکز سعدی‌شناسی و همچنین دکتر کوروش کمالی سروستانی، رئیس دانشنامه حسینی و محمد اسماعیل بن عبدالغنی متخصصان ازجمله استاد مجید فداییان، نگارگر، کارشناس و پژوهشگر هنرهای سنتی، به شیوه چاپ عکسی (فاکسیمیله) و با کیفیتی بسیار بالا، افزون بر ۵۰۰ صفحه، کتابت و توسط «میرزا محمود مذهب‌پاشی شیرازی» مجلد شده

این اثر، یکی از نسخه‌های بسیار کامل کلیات سعدی، به‌شمار می‌آید تا جایی‌که آن را می‌توان، نسخه معیار یا اساس برای خواندن کلیات سعدی، قرار داد. به عبارتی، این نسخه سعدی،

است، نفیس‌ترین نسخه خطی از آثار سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک، به‌شمار می‌آید.

این نسخه خطی، ازجمله آثار فاخری بوده که از ایران خارج شده بود و به‌واسطه خیراندیشی بانو عزت‌ملک ملک، دختر بزرگ حاج حسین آقا ملک، در یکی از حراجی‌های بین‌المللی خریداری شد و اکنون به‌عنوان یکی از آثار مجموعه اهدافی این بانوی فرهیخته به گنجینه ملک، با شماره ثبت ۶۸۸۲، در گنجینه ملک نگهداری می‌شود.

این اثر خطی، ویژگی‌های شاخص متعددی دارد تا جایی‌که در قالب اجرای یک پروژه ارزشمند، با مدیریت عالی کتابخانه و موزه ملی ملک و حمایت بنیاد فارسی‌شناسی و مرکز سعدی‌شناسی و همچنین دکتر کوروش کمالی سروستانی، رئیس دانشنامه حسینی و محمد اسماعیل بن عبدالغنی متخصصان ازجمله استاد مجید فداییان، نگارگر، کارشناس و پژوهشگر هنرهای سنتی، به شیوه چاپ عکسی (فاکسیمیله) و با کیفیتی بسیار بالا، افزون بر ۵۰۰ صفحه، کتابت و توسط «میرزا محمود مذهب‌پاشی شیرازی» مجلد شده

این اثر، یکی از نسخه‌های بسیار کامل کلیات سعدی، به‌شمار می‌آید تا جایی‌که آن را می‌توان، نسخه معیار یا اساس برای خواندن کلیات سعدی، قرار داد. به عبارتی، این نسخه سعدی،

نمونه‌هایی از مرقعات خوشنویسی، مزین به شعرهای سعدی، به چشم می‌خورد که توسط خوشنویسان بنام کشور در دوره‌های تاریخی همچون صفویه و قاجاریه، نگاشته شده است. کتابخانه ملی ملک دارای کتاب‌های چاپی متعددی نیز از آثار سعدی است که در این بین، می‌توان به یک نسخه گلدستان سعدی به زبان روسی با قدمت ۱۶۸ سال اشاره کرد که در سال ۱۸۵۷ میلادی، منتشر شده است.

آثار خطی نظیر گلدستان، بوستان، کلیات سعدی، غزلیات و ترجیع‌بند سعدی در گنجینه ملک وجود دارد که در دوره‌های مختلف تاریخی به همت کاتبانی همچون سلطان علی مشهدی، محمد حسین بن میرزا عبدالعظیم ملایری، محمد شفیع هجری قمی، افشاری کرد.

شیرازی، به خط‌های نسخ، نستعلیق و شکسته نستعلیق روی کاغذهایی از جنس قسنتی، ترمه، فرنگی آهار مهره و...، نوشته شده است.

برخی از آثار خطی سعدی شیرازی این گنجینه، نمونه‌های شاخصی از به‌کارگیری هنرهای کتاب‌آرایی است، چنان‌که آرایه‌ها تزئینی زیبایی در آن‌ها، قابل مشاهده است. ازجمله آثار خطی بی‌بدیل سعدی در کتابخانه و موزه ملی ملک، نسخه کلیات سعدی به خط